

21 Radical

COTIDIAN INDEPENDENT • SIBIU

Anul II
(CCIL)
Nr. 217
Sâmbătă,
5
octombrie
1991
3 lei

GREU DE CREZUT

Revoluția și idealurile ei par, pe zi ce trece, tot mai îndepărtate de noi. Se pare că o ușoară uitare se așterne peste lucrurile care ar trebui să fie și să rămână sfinte. Aproape doi ani o mulțime de întrebări au curs peste noi și au rămas fără răspuns. Acest lucru ne-a învățat să urim în primul rînd pe cei care încercau să ascundă adevărul.

Impotriva cui ne-am ridicat în Decembrie '89? Impotriva lui Ceaușescu, impotriva comunismului, impotriva nomenclaturii, impotriva securității și a instrumentelor sale.

Ceaușescu a fost împușcat. Comunismul chiar dacă nu a dispărut va dispărea.

Nomenclaturii au supraviețuit care cum au putut, unii s-au pensionat, alții s-au apucat de afaceri iar alții...

Securitatea a decedat și ea odată cu regimul, iar urmașul ei, SRI-ul să sperăm că se va ocupa doar de ceea ce trebuie și nu ne va mai amări zilele.

Grav este cu cei care au trădat, și aceștia sînt foștii informatori. Aici nu este vorba de cei care figurau fictiv pe niște liste, ci chiar de cei care au trădat viețile celor din jurul lor. Aflăm numele lor din ziarul „Cuvîntul” și ne întrebăm: oare chiar nu au simțit măsurii și al rușinii? Pentru că ce altceva se poate numi cățărarea lor la conducerea unor organizații, care propovăduiesc democrația? În timpul Revoluției, la Sibiu au fost omorîți și răniți o mulțime de oameni de către „forțele obscure ale securității”.

Paradoxal mi se pare faptul că în sediul Asociației Răniților Revoluției își desfășoară activitatea o gazetă, care are drept director un apropiat colaborator al fostei securități. Oare adevărații RĂNIȚI AI REVOLUȚIEI sînt de acord? Oare opinia publică de ce tace? Și dacă vom săpa mai adînc, multe lucruri...

21. RADICAL

CUGETUL ZILEI

„Trădătorii sînt odioși chiar și acelorora pe care îi preferă.”

TACITUS

Referitor la evenimentele din 25-27 IX 1991

Alianța Civică — Filiala Sibiu prin Consiliul Director se consideră îndreptățită să declare:

Dezaprobam ferm orice intervenție prin violență în viața politică, economică și socială a țării. Tot ceea ce se clădește prin violență, se destramă prin violență. Considerăm că lanțul violențelor trebuie curmat odată pentru totdeauna și persoanele sau grupurile vinovate trebuie pedepsite conform legii.

Facem cunoscut persoanelor și organizațiilor interesate, inclusiv domnului subprefect Romeo Trifu — liderul Frontului Salvării Naționale județean Sibiu — că asociația A-

lianța Civică, potrivit Statutului și Cartei sale, este impotriva violenței de orice fel.

Considerăm, însă, o bună parte din revendicările minerilor ca fiind justificate, chiar dacă situația lor nu este decât un caz particular al unei situații generale de criză.

Constatăm cu stupefacție cum Frontul Salvării Naționale și ex-premierul Petre Roman, pozind în victime ale unor forțe oarbe, sînt pe cale să transforme o demisie „forțată” (pe care, în sine, o găsim salutară) în capital electoral.

Principalii responsabili pentru evenimentele din 25-27 septembrie 1991 sînt Frontul Salvării Naționale și principalii săi exponenți: Ion Iliescu, Petre Roman, Alexandru Bîrlădeanu, Dan Mărtian ș.a.

Geneza evenimentelor

La 11 iunie 1990 în sesiunea unui Consiliu Suprem de Apărare neoficial, președintele Iliescu făcea apel la sindicaliștii marilor întreprinderi bucureștene să vină să evacueze greviștii foamei din

(continuare în pag. a IV-a)

ALIANȚA CIVICĂ — SIBIU

„Cuvîntul” se joacă cu cuvintele?

Interesant și, desigur, șocant serialul care apare în „Cuvîntul” referitor la foștii informatori ai securității din Sibiu. Și poate că nici nu e rău ca lumea să afle, măcar acum, în ceasul al doisprezecelea, cine au fost cei ce au contribuit, într-un fel sau altul, la menținerea structurilor comuniste și la încălțarea conștiințelor. Nu știm cît adevăr și cîtă eroare conține lista în cauză (deja a apărut o mică rectificare), dar zicala cu focul și fumul poate fi luată, credem, în considera-re și aici.

Ne-a nedumerit însă titlul ultimului episod, care sună, dacă nu diversionist, cel puțin hazardat. A deduce din faptul că o persoană a fost informator al securității ideea că întreaga organizație e condusă de securiști, ne apare cel puțin stranie. De altfel, în articolul cu pricina s-a strecurat și o mică eroare: la data apariției lui, Mihai Racovițan nu mai era de mult vicepreședinte al Filialei Sibiu a Uniunii „Vatra Românească”. Se retrăsese singur, în ur-

(Continuare în pag. a II-a)
Vasile AVRAM

ANUNT

La Axente Sever, județul Sibiu, s-a constituit filiala locală a Partidului Alianța Civică, avîndu-l ca șef filială pe dl. prof. Romulus Murzea.

Facultatea de Geografia Turismului



Acest an de învățămînt este marcat în viața instructiv-educativă a tinerei generații de elanul de a cunoaște, de pregătirea profesională, de speranțe, de acel flux selectiv de informații ai căror purtători sînt studenții.

Studenții au un cadru favorabil creat de dascălii care vor urmări cu exigență și competență, formarea de specialiști în una din minunatele specialități care au ca domeniu Terra și verificarea potențialului ei.

În pregătirea universitară

trebuie să ne fundamentăm poziția pe baza tradiției și a perspectivei, cu largă deschidere. Acest concept ne obligă și ne angajează la o cercetare managerială complexă, care să ofere o elasticitate a planurilor de învățămînt, receptivă la nou.

Aminteam de tradiție. Geografia, cea mai veche știință a Terrei, a acumulat de-a lungul timpului o serie de date și fapte, ce stau la baza unor concepte geografice verificate de practică. În această ascensiune, geografia română

este marcată de numele unor oameni de știință de renume mondial și anume: Simion Mehedinți, George Vălsan, Constantin Brătescu, Vintilă Mihăilescu ș.a.

Cadrul format de acești iluștri înaintași este reflectat și de diversificarea actuală a științei în care se înscrie și geografia turismului.

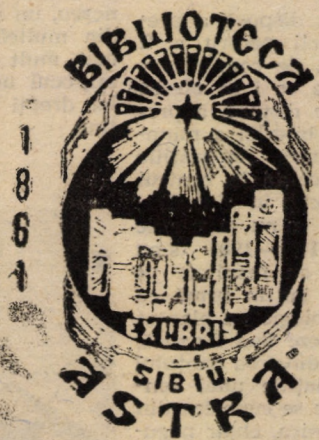
Considerăm că sîntem dator să explicăm de ce anume a fost plasată, în acest centru istoric, o unitate de învățămînt superior pe profilul Facultății de Geografia Turismului.

Sibiul, cu denumirea lui veche Hermannstadt (1366), a fost din totdeauna un centru cu o profundă vocație a dragostei față de neam, a iubitorilor de drumetie și de frumos. Ne-a îndemnat la acest demers atît vechimea acestui fel de comportament uman, cît și faptul că întreaga ambianță geocologică a complexului urban Sibiu se înscrie în peisajul geografic al țării cu valențe turistice de mare prestigiu. Acest potențial este cunoscut, gustat în frumuseți de un număr re-

(continuare în pag. a II-a)

Prof. univ. dr. Ioan VELCEA,
decan al Facultății de
Geografia Turismului

Astra sau Academia Română? (I)



În articolul ASTRA și ACADEMIA ROMÂNĂ (vezi „21 Radical”, nr. 208) aminteam de existența unui „contencios” privitor la înființarea primei instituții academice naționale. Subiectul a provocat de-a lungul anilor — așa cum era și firesc — numeroase controverse, argumentele pro și contra vizînd diferite aspecte legate de cele două instituții.

Analizată și interpretată din perspectiva istorică a culturii naționale, ecuația pusă în discuție are o soluție simplă: diferența de cinci ani de la data înființării „ASTREI” (Aso-

ciațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român) — 23 octombrie/4 noiembrie 1861 — și actul de naștere al ACADEMIEI ROMÂNE — 1 aprilie 1866 — este insignifiantă.

Indubitabil, ambele instituții culturale s-au născut din vreața cugetului românesc, redemptat din „somnia” cel de moarte” de tumultul evenimentelor petrecute în „primăvara de neuitat a popoarelor” europene — revoluțiile de la 1848.

Se pot identifica — cu unele nuanțe specifice — existența unor puternice aspirații și scopuri comune concentrate în direcția înaintării neamului românesc spre orizonturile largi ale civilizației moderne. O scînteie providențială i-a pus în lucrare pe marii noștri cărturari pe terenul CULTURII NAȚIONALE (limba și literatura în primul rînd) scopul final trebuind să fie concretizat POLITIC prin înfăptuirea idealurilor existente în inima fiecărui român: unirea tuturor românilor în granițele firești (etnice) ale unui stat național independent și unitar. Limba și cultura: două

(continuare în pag. a II-a)

Dorin GOGĂLEA

NICOLAE BĂLTĂȚEANU artist al poporului și profesor

Doi actori mari avea Bucureștiul, care jucau roluri de primii amatori, după anul 1930, George Vraca la Teatrul particular Regina Maria și Nicolae Băltățeanu la Teatrul Național București, foarte apreciați și iubiți de publicul bucureștean, cît și de publicul din provincie, pe unde treceau în turneu cu o serie de spectacole.

Nicolae Băltățeanu, un mare actor, foarte apreciat în tinerete, dar mai ales spre vîrsta a doua, cînd a început să creeze roluri de compoziție, se confunda totuși cu rolul pe care îl interpreta, înfîcîndu-l credeai baronul din „Azilul de noapte” de Maxim Gorki sau Papa din „Michel-Angelo” de Chirîțescu, sau colonelul Vershinin din „Trei surori” de Cehov, sau șambelanul don Salustiu din „Ruy-Blas” de V. Hugo etc.

Maestrul, ca om, era de o modestie cumplită, atît în felul lui de a fi cît și în îmbrăcăminte, evita felicitările după terminarea spectacolului, pe stradă trecea aproape neobservat, fără cravată, adus puțin de spate, însă, cînd îl vedeai pe scenă îl întrebai dacă este același Băltățeanu pe care l-ai înfîlțit deunăzi pe stradă și pe care îl salutai cu mult respect.

Cu modestia care îl caracteriza răspundea la salut apăsîndu-se cu pămînt ridicat pînă la pămînt. Saluta directorii fiindcă știa din experiență, că ei aveau pînă la cîuțit, iar printre noi tinerii actori ai Teatrului Național din București circula o butadă pe care o auziserăm de la înaintașii noștri, că Victor Eftimiu, care era directorul Teatrului Național l-a întrebât pe maestrul:

— Cît ai ceasul Nicule?

Iar maestrul i-a răspuns:

— Cît doriți dumneavoastră domnule director.

Trebuie să vă mai spun că maestrul trăia și el în epoca „socialismului victorios” iar ca artist al poporului, dar mai ales ca profesor, trebuia să fie informat despre ideologia marxistă citind chiar și broșuri, pe care le primea de la Institutul de Teatrul. Le pune pe catedră ca să fie văzuți de studenți, care își așteptau din cînd în cînd ochii spre catedră, pe furiș, amuzîndu-se că maestrul citea broșurile cu susul în jos, șop-

D-ale teatrului

tindu-și unul altuia că maestrul se face că le citește.

Mai auzise maestrul de un erou al U.R.S.S., de unul Stahanov care spargea normele (un fel de Sfarmă piatră românească), asimilîndu-l în mintea lui cu un artist al poporului, ba chiar și mai mult.

Într-o zi de curs, maestrul s-a pomenit cu o echipă de la Studioul cinematografic, care venea să filmeze o oră de curs la clasa de teatru a maestrului, în care trebuia să se reflecte și munca cu studenții căutînd totodată să depisteze într-un film scurt afirmarea unor talente, pe care trebuia să le prezinte publicului.

Regizorul echipei care filma, l-a rugat pe studenții să-și aranjeze ținuta, să-și dea pe față cu cîrmăz, adică cu fond de ten, cu pudră ocră, la fel și maestrul, însă, lipsa cravatei maestrului nu putea fi acceptată de regizorul echipei de filmare și în sfîrșit, după lungi discuții, l-au rugat pe maestrul să fie înțelegător, să-și lase să-și pună o cravată, pe care o împrumutaseră. Pî-

nă la urmă maestrul s-a lăsat convins să-și pună la gît acel jувăț, pe care nu-l purta niciodată la costumul lui obișnuit, ci numai în scenă în anumite roluri cînd cabiniera i-o lega și dezlega de la gît.

Mulțumind celor de la cinematografie pentru osteneală, grăbit să-și scoată cravata a început să tragă pentru a o desface, însă, cravata în loc să se dezlege a început să-l sugrume din ce în ce mai tare. Maestrul simțind că se sufocă, cu ochii cîți cepele, striga după ajutor. Regizorul auzindu-i strigătul înăbușit i-a sărit repede în ajutor, desfăcîndu-i cu greu cravata fiindcă nodul se strînsese foarte tare. Maestrul revenindu-și în fire, îi zise regizorului cu o voce răgușită și cu respirația întretăiată:

— Domnule, ia-o și dă-o! Că poate o mai vrea și alți stahanoviști!

Paul MOCANU,
actor

„Cuvîntul” se joacă cu cuvintele?

(urmăre din pag. 1)

ma unei adunări generale în care a fost discutată chiar această problemă; dacă sînt sau nu sînt între conducătorii „Vetrei” foști securiști.

Nu știm cît și cum a activat Mihai Racovițan ca informator al securității (bănuim că și în această privință chestiunile se cer nuanțate), dar știm un lucru: că „Vatra Românească” n-a efectuat, la însciriere, o cercetare de cadre. Despre Racovițan circula — ca să fim sinceri — această idee, iar într-una din zile a fost chiar întrebare dacă a slujit sau nu în vreun fel vechia securitate. A negat cu tărie, iar lucrurile au intrat în făgașul lor firesc pînă în momentul cînd singur și-a anunțat retragerea.

Cum rămîne, așadar, cu titlul avansat de ziarul „Cuvîntul”? Mai ales că filiala din Sibiu a „Vetrei Românești” a avut, chiar de la început, o clară atitudine anti-comunistă și antisecuristă, a-

firmată deseori și în presă (a se vedea articolele și comunicatele pe această temă apărute chiar în coloanele ziarului „21 — Radical”). Firește, nu credem nici noi că toți securiștii au fost niște criminali. Poate că unii dintre ei și-au făcut deja procese de conștiință și s-au integrat sincer noilor structuri. Dar credem că este stringent necesară o mea culpa publică din partea tuturor. Numai așa încrederea între oameni va putea fi restabilită și vom putea pași mai departe.

Cît despre faptul că domnul Szombatfalvi de la U.D.M.R. s-ar afla și el pe lista informatorilor securității, nu ne-ar mira prea mult. Sîntem obișnuiți cu duplicitatea, falsul și ipocrizia unora dintre membrii conducerii U.D.M.R. (iarăși, firește, nu vrem să generalizăm).

Nu știm cît fum va mai scoate incendiul aprins de „Cuvîntul”, dar o dezbatere deschisă, inclusiv prin presă, a acestei probleme devine din ce în ce mai necesară.

Facultatea de Geografia Turismului

(Urmăre din pag. 1)

strîns de oameni, dar niciodată el nu a fost pus în valoare la limitele și complexitatea pe care o merită.

Plasînd facultatea noastră, în cadrul acestui complex urban cu valențe geoeconomice și geoeconomice, ne place să credem că prin tinerele generații instruite aici vom fi mult mai mult în măsură să facem cunoscut și să-i dăm adevărata valorificare a acestui inestimabil potențial turistic.

Facultatea de Geografia Turismului, ca și Universitatea din care face parte, reprezintă o formă indepen-

dentă de învățămînt superior, care dispune de un potențial științific și material ce asigură absolvenților ei un nivel superior de instruire și de cultură.

Absolvenții noștri vor beneficia, în final, de toate drepturile potrivit art. 32, aliniatul 5 din noua Constituție a țării, al cărui proiect va fi votat în curînd de Parlament.

Planurile de învățămînt, programele analitice sînt similare cu cele de la Universitatea de stat. În plus, în concordanță cu profilul de specializare au fost introduse — pe lîngă disciplinele fundamentale din domeniul geografiei și al geologiei — o serie de cursuri privind: Istoria României, Istoria Artei, Economia Turismului, Informatica în turism, Marketing, management, limbi străine (engleza, franceza, germana) ș.a., care vor asigura o solidă pregătire de specialitate în

domeniul turismului, al învățămîntului geografic.

Cu toate dificultățile pe care le-am parcurs, determinate de lipsa spațiului, a unor laboratoare de cercetare ș.a., vom reuși să dăm naștii contribuției noastre culturale și materială pentru prosperitatea științei, a învățămîntului, a creșterii nivelului cultural al actualei generații. Prin eforturi conjugate — cadrele didactice, părinții studenților, autoritățile locale, care ar trebui să fie mai receptive la actele de cultură, de învățămînt, de educație a actualei generații — vom reuși să dezvoltăm o puternică unitate de învățămînt superior, care să asigure generațiilor viitoare o educație și o formare care să contribuie la respectul marilor echilibrare ale mediului natural și ale vieții, așa cum se afirmă în „Magna Charta a Universităților Europene”.

O biserică orfană (IV)

Biserica călugărilor din ordinul Sfîntului Spirit, devenită biserică a spitalului, înscrisă într-o zadarnică listă a monumentelor istorice sub numele de „biserică azilului” face parte dintr-un complex de clădiri aparținînd azilului de bătrîni. Prin întreaga ei evoluție, prin cei 700 de ani de istorie împreună cu Sibiu, slujind pe sibiieni, biserică ar trebui să strînească interesul întregii comunități sibiene. Un interes cultural, deasupra celor imediate, materiale.

Biserica ortodoxă s-a arătat dispusă a prelua sarcina restaurării bisericii pentru a fi transformată într-o biserică de comunitate. Era cea de-a doua posibilitate ce i se oferea după ce în 1987 nu se arătase dispusă a prelua corul mansardat al fostei biserici a minorităților amenințat cu demolarea. Reparațiile costau puțini bani, iar poziția în centrul orașului era un motiv de atracție în plus. Lucrurile s-au precipitat pentru a nu se pierde timpul. În iarna dintre anii 1988—1989 s-a efectuat în aceeași grabă și cu rezultate pe măsură, cercetări arheologice, iar în urmă cu un an pe traseul șanțului arheologic s-a plantat o conductă ce urma să colecteze apa freatică. Șansa a făcut ca o dată cu adîncirea șanțului pentru drenaj să apară fundațiile unei construcții mai vechi decît ceea ce se cunoștea din cercetarea precedentă. Zadarnica, chiar păgubitoarea conductă de drenaj, a fost pusă în locul ei fără a permite consemnarea unor observații stratigrafice necesare precizării raporturilor între etapele de construcție.

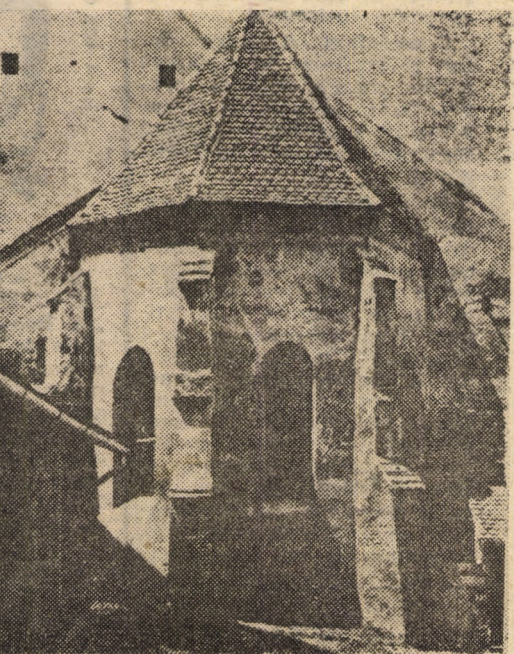
În septembrie cercetările arheologice au fost reluate, urmînd a fi finalizate atunci cînd se vor obține date concrete și concludente asupra întregului ansamblu arhitectonic.

Importanța istorică a monumentului (în anul 1992 se vor împlini 700 de ani de la prima atestare a spitalului din Sibiu) în cadrul istoriei Europei, posibilitatea de refolosire ca lăcaș de cult motivează interesul unor instituții (Mitropolia Ortodoxă, administrația azilelor de bătrîni), dar nu justifică nici graba, nici lucrul în pripă, nici lipsa de înțelegere a unor principii și raporturi sociale civilizate.

Importantă este, în primul rînd, restaurarea clădirii după principii moderne și de către oameni pricepuți și serioși.

Biserica și încăperile alăturate sau învecinate constituie un ansamblu unitar a cărui divizare nu ar mulțumi pe nimeni. Eventualitatea transformării clădirii restaurate într-o biserică ecumenică, deschisă tuturor cultelor creștine pare a fi soluția cea mai simplă, dar numai pentru o gîndire prospectivă. În condițiile disputelor confesionale actuale, ideea pare irealizabilă, utopică, ar spune unii. Ce argument mai puternic putem aduce decît necesitatea unirii creștinilor într-un singur Dumnezeu, un singur Fiul într-o unică încăpere, una din multele locuri de gînduri pioase. Cu atît mai mult este necesară o biserică unică în mijlocul unor oameni cu gîndul la lumea celor drepte cuprinși de sentimentul frăției creștine.

P. B. MUNTEANU



„Biserica Azilului” văzută de la nord.”

Astra sau Academia Română? (I)

(Urmăre din pag. 1)

„unelte” minunate prin care s-a înălțat în timp un edificiu spiritual superb, s-au înfăptuit năzuințe, s-au structurat conștiințe, s-au alimentat idealuri.

În manuscrisul eminescian nr. 2255 întîlnim următoarea observație a „poetului nepereche”: „Și cum zice un popor zice mulți: oamenii vin, la un semnal dat în limba națională, își dreg deodată și spontani forțele lor colective într-o singură direcție de mișcare. Acel signal are proprietatea de a trezi în fiecare individ punctul lui central de gravitație sufletului lui, și de-al asocia mulțimii...”

ASTRA și ACADEMIA au, fiecare în parte, rădăcini viguroase în provinciile istorice românești. Un exemplu: la Sibiu, în anul 1795, prin strădania lui Ioan Piuariu-Molnar „oculist chezarou-crăiesc” secondat de Vasile Aron, Radu Tempea, Budai Aron ș.a., se constituie „Societatea filosoficească a Neamului Românesc în Mare Principatul Ardealului”, avînd în program și editarea unui ziar intitulat: „Vestiri Filosoficești și Moralești”, proiectul nefiind acceptat însă de autoritățile habsburgice. A apărut numai o „înștiințare” imprimată în tipografia sibianului Petru Bart. În Muntenia, Dinicu

Golescu, socotit drept „primul român modern” întemeiază la 1827 împreună cu I. Heliade Rădulescu o „Societate literară” antemergătoare „Societății Filarmonice” fondată în 1833 de același, alături de Ion Cîmpineanu, C. Aristia și alții.

Dacă „matricea” spirituală în care s-au plămădit cele două instituții academice naționale prezintă multe similitudini, se impun totuși câteva precizări privitoare la contextul politic și social în care s-a realizat ASTRA — „însoțire obștească românească” născută dintr-o idee fericită, idee mintuitoare. În monografia: Orthodoxy and Nationality. Andrei Șaguna and the Romanians of Transylvania, 1846—1873 (Orthodoxie și naționalitate. Andrei Șaguna și românii din Transilvania 1846—1873) renumitul istoric american, prof. KEITH HITCHINS sesizează — grație unui spirit analitic avansat de detașare față de contextul românesc — principalele cereri formulate cu precizie în cele 16 puncte ale PETIȚIUNII NAȚIONALE aprobate de marea adunare națională de la Blaj din 3/15 mai 1848 și înmînată împăratului Ferdinand I de Habsburg de către o delegație condusă de marele cleric și om politic, episcopul (apoi, mitropolitul) ANDREI ȘAGUNA.

Scrisoare deschisă

Bătută și amendată

Subsemnata Moldovan Cornelia, mamă a 8 copii, domiciliată în comuna Axente Sever nr. 389, jud. Sibiu, cu profundă durere vă prezint următoarele:

În luna august 1991 am adus la cunoștință faptul că m-a bătut Bucerzan Vasile Mircea pentru că am cerut pîine. Am arătat și faptul că m-a arestat poliția. Sergentul-major Luncean, șeful poliției din Axente Sever, m-a amendat cu 2000 lei.

Și bătută și amendată!

Zilele trecute am fost chemată la contabila Isailă Lenuța de la primăria comunei Axente Sever și am fost anunțată că mi se face poprire pe pensia de boală a soțului meu.

În ziua de 1 oct. la Căminul Cultural din Axente Sever a avut loc adunarea generală cu cetățenii care nu au instalație de gaz metan — peste 120 la număr — la care a participat și dl. subprefect al județului. Subsemnata am arătat cum Bucerzan m-a bătut în luna august pentru că am cerut pîine pentru cei opt copii ai mei. Dl. subprefect a spus că se vor lua măsuri.

Dar eu am spus: dl. prefect Nan, fiind în temă cum Bucerzan a bătut oameni și pe timpul dictaturii, a promis solemn delegației noastre că îl va schimba din funcție fixînd pentru aceasta ziua de 3 septembrie '90.

Dar nu a venit nici pînă azi!

Cornelia MOLDOVAN

Cui folosește diversiunea?

Încă mai cred într-un proverb care a acționat întotdeauna conform conținutului: Cine seamănă viat, culege furtună.

Am în față un document semnat de dl. prefect Nicolae Nan, reprezentînd Concluzii — urmare a înfîlțirii din 4 septembrie 1991 cu Convenția intersindicală „Cibinium” din care citez un paragraf:

„4. a) În ceea ce privește reducerea prețului pentru transportul urban de călători, trebuie să precizăm că, deși din calcul rezultă necesitatea majorării, prefectura nu a aprobat majorarea (sublinierea ne

Rîsu-plînsu

apartine) urmînd a interveni la guvern pentru subvenționarea și a biletelor de transport similar cu abonamentele; s-a dat dispoziție Regiei autonome de transport „Tursib” și primăriei municipiului Sibiu pentru reanalizarea traseelor de transport corelîndu-le cu programul de lucru al agenților economici, de asemenea, s-a luat măsura de afișare și respectare a programului de

funcționare a mijloacelor de transport.”

Sînt trei afirmații aici care ridică mari semne de întrebare. Să începem de la coadă:

1. Nicăieri nu există, nici la această oră, afișat orarul de funcționare iar lumea stă în stații zeci de minute în șir.

2. Muncitorii din schimburi 1 și 2, precum și elevii, sînt încă nemulțumiți de felul în care se „respectă” programul. Pe vreme rea, din cauza aglomerației, de cele mai multe ori în orele de vîrf troleibuzele nici nu opresc în stații.

3. Am subliniat o afirmație a d-lui prefect Nan: Prefectura nu a aprobat majorarea. Așa să fie? Atunci cum se explică următoarea înștiințare semnată de Prefectura județului Sibiu și „Tursib” R.A. Sibiu adusă la cunoștință opiei publice prin mass-media. Cităm: „În conformitate cu H.G. 464/5 iulie 1991 și Decizia nr. 467/23 sept. 1991 a Prefecturii județului Sibiu începînd cu data de 1 oct. 1991 tarifele pentru transportul urban în comun pe bază de bilet sînt:

— transportul în comun în interiorul localităților — 3 lei/călătorie;

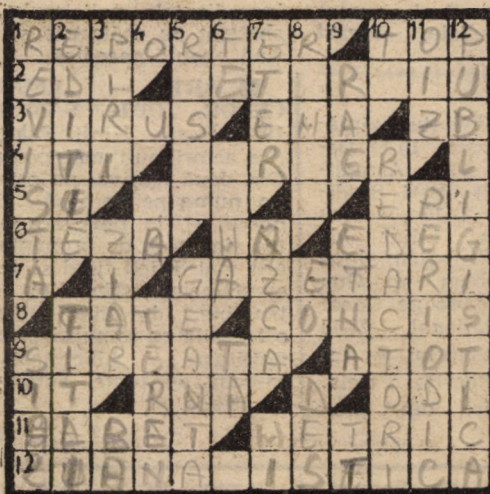
— transportul cu troleibuz — 8 lei/călătorie.

La ora cînd scriu aceste rînduri, biletele se taxează tot cu prețul de 5 lei, deși e trecut de 1 octombrie. Cui folosește diversiunea?

Gabriela BĂLAN

PRESA LIBERĂ

ORIZONTAL: 1) Ziarist care transmite de pe teren știri și informații — Clasament din revistele muzicale. 2) Primele ediții! — Convorbire realizată în spațiul publicistic. 3) Sursă a unui rău moral (fig.) — Fata din temă! — Zaharia Bîrsan. 4) A-și face apariția — Publicație periodică cu caracter informativ. 5) Sesiuni! — Piesă mobilă la mașina de scris — Prolog la



epilog! 6) Afirmație expusă și susținută într-un articol — Mangan — Lucru vechi, necesar (fig.). 7) Ziariști. 8) Femei vulgare — Redactat în puține cuvinte. 9) Plină de subtilitate — Prefix pentru „complet”. 10) Citit! — Conținutul unor jurnale! — Localitate în Nigeria. 11) Blond (reg.) — Privitor la structura ritmică a versurilor. 12) Gazetărie.

VERTICAL: 1) Publicație periodică sau spectacol de varietăți — Diră lăsată de o navă în timpul înaintării. 2) Un fel de promoție publicistică! — Cuvînt înainte la un articol. 3) A reclama — Jurnal cotidian — Bere! 4) Termen de comparație — Locul de unde transmite reporterii sportivi. 5) A participa la o acțiune nesigură — Pregătită pentru viață. 6) Căte! — Punct final — Încheie o gazetă! 7) Spațiul atmosferic — Asociație de șah din Noua Zeelandă — Nota trei la muzică! 8) Predat — Merg la Roma — Cu apariții frecvente. 9) Republica Arabă Egipt — Vulcan sicilian — Parte! 10) I se anunță programul în presă (abr. uz.) — Realizatorii unei publicații. 11) Siglă pentru „Organizația Internațională a Ziariștilor” — Publicație care apare la intervale regulate. 12) Presă.

Dictionar: EDI, RNA, ODI, NZCA.

George MARINĂ

Dezlegarea careului „INTERPRETĂRI”

1) VOIEVODAT. 2) EREDITATE. 3) RIDICAT. 4) TZ — LIRICI. 5) IOT — I — NUN. 6) CNUT — SARE. 7) ATRASE — IL. 8) LACRIMA — A 9) ALIMENTAR.

CHILD RESCUE INTERNATIONAL

(Organizația internațională pentru salvarea copiilor)



În urmă cu două săptămîni făceam cunoscut cititorilor noștri despre înființarea filialei organizației CHILD RESCUE INTERNATIONAL la Sibiu și despre scopul și acțiunile acesteia.

Iată că, în timp ce la noi se dau lupte pentru putere, alții duc „lupte îndrîjite” pentru o viață mai bună a copiilor noștri, din casele de copii și orfelinate.

În 3 octombrie a sosit un nou transport, însoțit chiar de șeful Transporturilor pentru Europa al organizației, ce-și are sediul în Germania,

transport cu care au fost aduse 17 tone de alimente pentru hrana copiilor din orfelinatele și casele de copii din cele 8 județe, pe care le cuprinde filiala organizației în România.

Am aflat din discuțiile cu dl. Bișboacă Nicolae, directorul filialei din România — că au fost aduse și 32 de mașini de cusut, care vor fi distribuite caselor de copii, unde sînt fete, în vederea constituirii unor ateliere-scoală pentru pregătirea în meseria de croitorese.

Mica publicitate

PIERDERI

● Pierdut iapă șargă (doi ani și jumătate) având următoarele semne: pe nas — negel, pe sold — o pată albă, în partea stângă o tăietură, pințeni la piciorul drept. Aducătorului bună recompensă. Adresați: sat Noul, nr. 70, jud. Sibiu — familia Hanea Ioan. (5043)

● Pierdut contract de vânzare-cumpărare, permis de conducere, certificat de înmatriculare pentru motocicletă CZ Sport. Se declară nul. (5039)

DIVERSE

Numita Lutsch Mihaela C. este citată la Tribunalul Sibiu, B-dul Victoriei în data de 16.10.1991, camera 3, ora 8, în legătură cu dosarul nr. 2642. (5036)

SELECTIE JUDO — Antrenor **BUZIG IOAN**. Inscriri — zilnic, orele 19—20, la Sala de Judo, str. Faurului 14—16 — copii născuți între anii 1979—1985. Cursurile sînt gratuite. Practicați judoul, sport al inteligenței și curajului. (4951)

MAPAMOND

RELUAREA BLOCADEI PORTURILOR CROATE

Dubrovnik — „Bucura trebuie să recunoască că Iugoslavia nu mai există” a afirmat joi, președintele acestora, Stipe Mesic, care este de naționalitate croată. În Iugoslavia, armata nu mai ascultă decît de Slobodan Milosevic, care este președintele Serbiei. Vicepreședintele federal, Branko Kostic (reprezentantul Muntenegrului) a spus că Serbia își asumă răspunderea în Parlament.

În Croația, luptele continuau în jurul celor „doi poli”: Dubrovnik și Vukovar. Cu o zi înaintea conferinței consacrate crizei iugoslave, de la Haga, armata federală a reînstituit blocada marină a celor mai importante porturi croate la Adriatică, drept ripostă la blocada croată asupra cazarmilor. Dubrovnik — oraș medieval protejat de UNESCO, este în continuare bombardat de marina militară, aviație și tancuri. La Vukovar se dau lupte de stradă, armata căutînd să elibereze cazarmile asediate de croați.

Iugoslavia se află în fața, la ceea ce, ministrul de externe german, Genscher numea „o lovitură de stat militară”.

FLASH

■ Execuție. 76 ofițeri din armata irakiană au fost executați, pentru tentativă de lovitură de stat. (Agenția iraniană IRNA, citind un post de radio al opoziției irakiene.)

■ Debarcare. 400 de pușcași americani au sosit la baza Guantanamo (sudul Cubei) pentru a interveni la evacuarea cetățenilor americani din Haiti.

Rubrică de Emil PORIME

PROGRAMUL TV

LUNI, 7 OCT. 1991

14.00 Actualități. 14.10 Calendarul zilei. 14.20 Worldnet USA. 15.20 Avanspremierea săptămînii. 15.40 Copiii noștri — viitorii muzicieni. 16.00 Cheia succesului. 16.30 Muzica pentru toți. 17.00 Știri. 17.05 Emisiunea în limba ma-

SOCIETATEA R.T.S. anunță începerea emisiunilor de radio pe frecvența de 1593 KHZ, pe lungimea de undă medie de 202 metri.

Prima emisiune va avea loc luni 7 octombrie 1991, ora 13.

VÎNZĂRI-CUMPĂRĂRI

● Vind coroane daneze. Preț negociabil. Telefon 8 15 17, după ora 14. (5042)

● Vind presă hidraulică de injectat mase plastice. Informații telefon 7 35 73. (5044)

● Vind însciriere Dacia din august 1988 cu transfer la Oltcit. Informații tel. 924/3 36 34. (5038)

ANIVERSARE

Azi, cînd trece pragul celei de-a 70-a toamnă, fiica Luize, ginerele Gheorghe, nepoata și strănepoata: Raluca și Dana, urează mamei, bunicii și străbunicii lor MARIA SCHULLER — „La mulți ani!” (5022)

Fiul, nora, nepoții și strănepoții urează multă sănătate și mulți ani ericii! Îngă cei dragi, bunei lor mame, SCHULLER MARIA, la împlinirea frumoasei vîrste de 70 ani. (5046)

COMEMORARE

● Au trecut doi ani de cînd a plecat dintre noi cel care a fost un om de o bunătate deosebită

ec. **IOAN PETRESCU**
Dumnezeu să-l odihnească!
Fam.: Galaș Vasile și Grigore Ioan (5045)

VETERANII DE RĂZBOI DIN MUNICIPIUL MEDIAȘ

Pentru întocmirea documentelor privind indemnizațiile, veteranii, invalizii și văduvele de război din municipiul Mediaș, se vor prezenta la sediul filialei între orele 8—12, astfel:

- Luni, 7 octombrie 1991, literele: A, B;
- Marți, 8 octombrie 1991, literele: C, D, E, F;
- Miercuri, 9 octombrie 1991, literele: G, H;
- Vineri, 11 octombrie 1991, literele: I, J, K, L;
- Luni, 14 octombrie 1991, literele: M, N;
- Marți, 15 octombrie 1991, literele: O, P;
- Miercuri, 16 octombrie 1991, literele: R, S;
- Joi, 17 octombrie 1991, literele: T, U, V, Z.

Vor aduce toate documentele militare de veteran, buletin de identitate, cupon de pensie (ultima lună) și suma de 50 lei. Pensionarii M.A.N. și M.I. vor aduce și copii xeroxate de pe livret și certificatele de la unitățile de arhivă.

Văduvele și invalizii de război vor aduce decizia de pensie.

COMITETUL

Premiere cinematografice

■ **PACEA** — „CATIFEAUA ALBASTRĂ” („BLUE VEL-VET”), 1986, S.U.A. Subiectul, scenariul și regia: David Lynch (cel care a realizat și „Suflet sălbatic”). În rolurile principale: Kyle MacLachlan, Isabella Rossellini, Dennis Hopper, Laura Dern. Superba Isabella Rossellini (fiica a doi „monștri sacri” ai cinematografiei mondiale: Ingrid

Bergman și Roberto Rossellini) joacă în acest film rolul unei cîntărețe, supranumită „The Blue Lady” („Doamna albastră”). Laitmotivul filmului este tocmai melodia „Catifeaua albastră”. În jurul obiectului cîntec realizatorul David Lynch țese cu abilitate o intrigă alertă, cu toate ingredientele policierului, orchestrat cu măiestrie și cu o fină nuanță parodică.

■ **ARTA** — „LEGENDA CELOR OPT SAMURAI”. 1984. Regia: Kinji Fukusaku. (Pe actori nu-i mai pomenim. Din două motive: nu este nici un nume pe care să-l fi cunoscut și, în plus, aceste nume sînt greu de pronunțat, cu atât mai dificil fiind să le mai și reținem). Un film pentru tineri, dat fiind subiectul: o legendă cu samurai, prințese, vrăjitoare și, bineînțeles, o cascadă de lupte, bătălii și cavalcade.

CINEFIL

Referitor la evenimentele din 25-27 IX 1991

(Urmare din pag. 1)

Piața Universității. La refuzul sindicalistilor, au fost chemați (a 3-a oară, minerii. Li s-a asigurat transportul, „asistența tehnică” și logistică, cazarea și masa, iar în final domnul președinte le-a mulțumit pentru înalta conștiință civică de care au dat dovadă în salvarea democrației pe 14 și 15 iunie 1990.

Astăzi, domnul Roman constată uluit că societatea românească suferă de lipsă de unitate națională și că nu se respectă legea.

Despre democrație

Opinia majoritară a populației, consfințită prin alegeri și instituțiile statului de drept trebuie respectate. Separarea puterilor în stat rămîne însă iluzorie. Politica partidului majoritar, dincolo de conflictele interne generate de lupta pentru putere în sinul puterii, este orientată nu în interesul național, nici spre cel de partid, ci în folosul unui grup restrîns, „crema” Frontului Salvării Naționale. Scopul ultim: reținerea monopolului asupra puterii politice, pentru ca, beneficiind de poziții privilegiate în perioada de tranziție, să se obțină puterea economică în societatea de mîine.

Transparența și demisia sînt componente de referință ale unei democrații obișnuite. Domnul președinte ne oferă în

schimb, nouă și românilor din lumea largă, o lecție de învățămînt politic despre „ideile nobile și generoase ale socialismului” (Tv.R. — 30 sept. 1991, actualitățile de noapte).

Reforma economică

Alianța Civică și majoritatea covîrșitoare a partidelor politice sînt pentru reformă, pentru economie de piață.

Dar, inclusiv Asociația Generală a Economisitorilor din România este împotriva felului în care se face reforma.

Interesele politice (electorale) ale Frontului, instabilitatea politică, lipsa de unitate națională, controlul monopolist al statului asupra economiei, lipsa de respect pentru lege, climatul social și moral profund viciat, sînt argumente împotriva reușitei reformei și sînt patronate în mod covîrșitor de Frontul Salvării Naționale.

Lipsa unei protecții sociale adecvate, liberalizarea sălbatică a prețurilor în lipsa concurenței și a privatizării, inflația galopantă (chiar în condițiile în care salariile sînt strîns ținute în mînă), organizarea și administrarea falimentară a resurselor, foametea ce se profilează prin sabotarea agriculturii, amatorismul, abuzurile și corupția conduc către o situație socială explozivă.

La începutul lunii iunie 1991 — o inflație pe primele cinci luni ale anului de 228 la sută,

o datorie externă de 2,6 miliarde dolari reprezentînd 11,2 la sută din produsul național brut, catalogarea României ca țară de risc apreciabil pentru investitorii străini pe motiv de instabilitate politică, financiară și socială — toate acestea sînt „realizări” care, dincolo de orice speculație, aparțin Frontului cu „forța politică conducătoare” în România.

Transparența

Este strict necesară pentru lărgirea „capacității de înțelegere” a populației față de reformă (după domnul Bîrlădeanu: de vorbe este nevoie numai atunci cînd lipsesc faptele). Datele esențiale privind propria noastră reformă ne parvin prin presa străină. Monopolul asupra mass-mediei este menținut cu o încăpăținare exacerbată. Televiziunea Română devenind în anumite ocazii un pericol social. Presa independentă și de opoziție, singura sursă de informație necontrolată de Front, este contracara printr-o campanie deșănțată de intoxicare și dezinformare. Ministrul de Interne oferă premii „literare” revistei „România Mare”.

În această situație, credem că este strict necesar ca Frontul Salvării Naționale să-și asume greșelile, să pună interesele naționale înaintea celor de castă și să procedeze prin alegeri anticipate la împărțirea responsabilităților.

SPORT... SPORT...

Unde vom merge la sfîrșit de săptămînă?

O săptămînă începută cu prezența celor patru echipe românești în turul doi al cupelor europene, și cu debutul sportului cu balonul oval în Cupa Mondială, ne cheamă sîmbătă și duminică la: handbal, volei și fotbal.

Sîmbătă, 5.10.1991.

— Volei — sala C.S.S. SIBIU — ora 10.

Ultima zi a turneului feminin în organizarea lui C.S.M. Sibiu — cu participarea echipelor: Universitatea Craiova, Dacia Pitești și Universitatea Cluj.

Fotbal, Divizia B — ora 11 — Stadion I.P.A.

Șoimii I.P.A. — Chimia Rimnicu Vilcea.

Un meci în care fotbalistii sibieni, pot demonstra că sînt o echipă mare. Cu adversarii noștri nu-i de glumă. Vilcenii își vor juca cu ardoare cartea promovării. Mi-e teamă, dar merg totuși pe 1 solist.

Duminică — 6.10.1991 — Handbal — Divizia B.

Sala Armatei Sibiu — ora 8.45.

Metalul A.S.A. Copșa Mică — Gloria Energia Tg. Jiu.

Handbaliștii de la Copșa Mică s-au mutat în sală, a legendă Sibiu.

Atenție, oltenii sînt o formație care nu poate fi neglijată. O victorie a lor la Sibiu ar încurca mult calculele seriei.

Sala Sporturilor din Mîrșa — ora 10.

Carpați Mîrșa — Metalul Timișul Lugoj.

Față în față două echipe care se respectă și vor aborda

partida cu gîndul promovării; cred în victoria echipei din Mîrșa.

Fotbal, Divizia A — ora 15 — Teren Municipal.

La Sibiu F.C. INTER — GLORIA BISTRITA

„Cutremurul” de marți abia abia asupra clubului a făcut ravagii. Cred că interişti au înțeles, suporterii sibieni sînt prea „îmbolnăviți” de fotbal ca să-și permită să piardă ceva frumos, pe care l-au visat mulți ani.

Sper că lucrurile nu se vor opri aici, prea multe semne de întrebare ridică modul de gospodărire a clubului de către vechea conducere. Nu mă îndoiesc că bisturiul va fi băgat adînc în rană, pentru a curăți totul, astfel s-ar putea ca infecția să apară din nou.

N-ar fi lipsit de importanță să se dea public, cum și din ce raționament au fost înstrăinate piesele grele ale echipei, dacă fondurile sau lucrurile primite pot să permită clubului să stea deoparte mult timp de convulsunile financiare. Să fi dat un noroc așa de mare peste dinamoviști?, sau poate altul este răspunsul?

Oricum, nici nu vreau să mă gîndesc, un nou eșec duminică, năste întrebarea: ce mai schimbăm?

● S-a tras la sorți turul II în Cupele Europene pentru 23 octombrie 1991, turul și returul 6 noiembrie 1991:

Sporting Gijon (Spania) — Steaua București

Genua (Italia) — Dinamo București

Marcel BALOMIR

Redactor șef: TRAIAN SUCIU